

71. VEREM EĞİTİM VE PROPAGANDA HAFTASI BİLGİ NOTU

Her yıl Ocak ayının ilk Pazar gününden başlayan hafta “Verem Eğitim ve Propaganda Haftası” olarak kutlanmaktadır. Tüberküloz diğer adıyla verem hala dünya genelinde önemli bir sağlık problemidir. Dünya genelinde en çok ölüme yol açan 10 nedenden birisidir.

Veremin etkeni “mikobakteriyum tüberkülozis” mikrobudur. Verem mikrobunun kaynağı, tedavi görmemiş veya düzenli tedavi görmeyen aktif akciğer ve gırtlak veremi olan hastalardır. Hasta insanların öksürmesi ve hapşırması ile ortama yayılan mikrobun solunması ile bulaşır.

Verem hastalığı vücudun bütün organlarını tutabilir ancak en çok akciğerlerde görülür. Şeker hastalığı, böbrek hastalığı, bazı kanserler, ilaç ve alkol bağımlılığı, sigara, madenci hastalığı ve diğer bazı ciddi kronik hastalıklar da vücut direncini düşürür. Bebeklerde ve yaşlılarda da vücut direnci düşük olduğundan hastalanma fazla olur. Halsizlik, iştahsızlık, kilo kaybı, gece terlemesi gibi genel bulgular ya da öksürük, balgam, öksürükle kan tükürme, göğüs-sırt-yan ağrısı, nefes darlığı, ses kısıklığı gibi etkilenen organa özel şikayetler görülebilir.

Balgamda verem mikrobunun gösterilmesi ile kesin tanı konulur. Tanı konulan tüm verem hastaları verem savaş dispanserinde kaydedilir. Verem Savaşı Dispanseri Birimlerinde (VSD) veremin teşhis ve tedavisi ücretsizdir. Tedavide verilen ilaçların düzenli içilmesi çok önem taşır. Tüberküloz ilaçları bir sağlık personeli veya hastanın yakınının kontrolünde, **Doğrudan Gözetimli Tedavi** şeklinde kullanılmaktadır. Çünkü hastaların bir kısmı tedaviyi terk etmekte ve toplumda mikrop yayılmasını sürdürmektedirler. Tüberküloz tedavisinde ilaçlar eksik ya da düzensiz kullanılırsa hastalık iyileşmez. Tam tersine tedavisi güç bir duruma gelir. Bu duruma **dirençli tüberküloz** denir. Tedavi edilmeyen her hasta yılda 10-15 kişiye hastalığı bulaştırır. Verem hastasının aile bireyleri ve diğer temaslıları dispanserlerde ücretsiz olarak muayene edilir ve gerekli tetkikleri yapılır, gerekirse tedavi başlanır.

BCG aşısı kanla yayılan ve ağır seyreden verem hastalığını önlemede çok etkilidir. Ülkemizde BCG aşısı doğumdan sonra 2. ayını bitiren bebeklere aile sağlığı merkezleri ve verem savaş dispanserlerinde ücretsiz olarak yapılmaktadır.